

Representantforslag 81 S

(2016–2017)

fra stortingsrepresentantene Terje Breivik, Sveinung Rotevatn og Pål Farstad

Dokument 8:81 S (2016–2017)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Breivik, Sveinung Rotevatn og Pål Farstad om en enklere hverdag for landets små og mellomstore bedrifter

Til Stortinget

Bakgrunn

Et omfattende skjemavelde og en krevende rapporteringsplikt er en belastning for næringslivet. Forslagsstillerne mener at det offentlige behov for kontroll må balanseres med næringslivets behov for forenkling. Det må også gjøres et betydelig skille mellom små og store bedrifter i krav om rapportering fra og til det offentlige. De neste fire årene bør det være mulig å forenkle for bedriftene tilsvarende en besparelse på minst 10 mrd. kroner.

Det offentlige virkemiddelapparatet må også forenkles for å forbedres. Det skal være enkelt å få oversikt over og tilgang til ordningene som finnes, og mulig for både store og små aktører å etterkomme offentlige krav.

Færre innrapporteringskrav, digitalisering, et forenklet regelverk, mer forutsigbare rammebetingelser og generelt enklere å drive virksomhet i Norge er hovedområder forslagsstillerne vil peke på som avgjørende viktig for å skape en enklere hverdag for landets små og mellomstore bedrifter.

Forslagsstillerne vil innledningsvis påpeke at det er gjort mange viktige forenklingstiltak både under den forrige og den nåværende regjering som Venstre har støttet helhjertet opp om. Forslagsstillerne vil imidlertid gjerne gjøre den liberale canadiske statsminister Justin Trudeaus motto til vårt: «Bedre er alltid mulig.»

Forslagsstillerne fremmer derfor flere konkrete tiltak til forenklinger i dette representantforslaget, men understreker at listen på ingen måte er uttømmende.

For selv om det er gjort mye bra, viser undersøkelser fra Virkes medlemsbedrifter at bare 1 av 10 virksomheter opplever at de har fått en enklere driftshverdag. 4 av 10 mener at byrden oppleves uendret, mens altså halvparten mener at regel- og innrapporteringsbyrden har blitt større. Mange bedrifter opplever at rapporteringsbyrden til Nav har økt, og at det stadig kommer nye skjemaer fra Skatteetaten. Dessuten kommer nye regler, registreringsordninger og tilsynsgebyrer på løpende bånd, uten at gamle reguleringer og rapporteringskrav fjernes.

Oppfølging av Regnskapslovutvalgets og Aksjelovutvalgets anbefalinger

Regjeringspartiene har lovet å redusere næringslivets kostnader knyttet til regelbyråkratiet med 15 mrd. kroner innen 2017. Dette er et meget ambisiøst mål som det blir krevende å nå. Det er gjort mye bra digitaliseringsarbeid, bl.a. med Altinn og A-ordningen, Regelrådet er etablert og originalkravet til bilag i forbindelse med reiseregninger er opphevet. Andre viktige tiltak som har et stort potensial, ligger foreløpig til intern behandling i regjeringen. Eksempler på dette er forslag fra Regnskapslovutvalgets andre utredning (NOU 2016:11), som ligger til behandling i Finansdepartementet, om å droppe kravet om årsberetning for mindre foretak, forslag til konkretisering av gjennomføring av begrenset regnskapsplikt for små foretak og forslag fra Aksjelovutvalget (NOU 2016:22), som ligger til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet, om å redusere oppbevaringstiden for selskapsdokumentasjon og endre aksjelovens

spesialregler om oppbevaring av enkelte typer regnskapsmateriale.

Forslagsstillerne mener at regjeringen snarest må følge opp disse anbefalingene slik at det er mulig for Stortinget å vedta dem allerede i denne stortingsseksjonen og det blir mulig for regjeringen å nå målet om 15 mrd. kroner i besparelser. Bare forslagene fra Aksjelovutvalget antas å kunne gi en årlig besparelse på anslagsvis 2–2,5 mrd. kroner. Forslaget om konkretisering av begrenset regnskapsplikt slik Regnskapslovutvalget foreslår, vil ha et stort innsparingspotensial for foretak som berøres, og informasjon utvalget har innhentet viser at det er mange små foretak som vil kunne benytte denne ordningen.

Arbeidstidsutvalgets anbefalinger

Arbeidstidsutvalget (NOU 2016:1) slo fast at arbeidstidsreglene er kompliserte og lite tilgjengelige for virksomhetene. Dette er en vurdering forslagsstillerne deler og som Venstre lenge har foreslått å endre. Det er godt over ett år siden Arbeidstidsutvalgets anbefaling ble lagt fram, og det haster med oppfølging fra regjeringens side. Flere steder i regjeringens budsjettforslag for 2017 henvises det til Arbeidstidsutvalgets anbefalinger, uten at regjeringen der foreslo konkrete endringer. Forslagsstillerne er særlig opptatt av å få endre bestemmelsene om kveldsarbeid i tråd med utvalgets anbefalinger. Dagens bestemmelser er til hinder både for en fornuftig familjepolitikk og en fornuftig bedriftspolitik. Etter arbeidsmiljøloven er arbeid mellom klokken 21.00 og klokken 06.00 nattarbeid, og ikke tillatt med mindre arbeidets art er nødvendig. Utvalget foreslår at dersom både arbeidsgiver og arbeidstaker ønsker det, kan deler av arbeidet legges til tidsrommet mellom klokken 21.00 og klokken 23.00, uten at dette skal regnes som nattarbeid. Arbeidstaker skal si seg villig til slikt arbeid i hvert enkelt tilfelle.

Forslagsstillerne foreslår at Stortinget ber regjeringen snarest fremme et slikt forslag for Stortinget.

Sanering av utdaterte forskrifter, regler og lovreguleringer

Som det ble pekt på innledningsvis, er en av tilbakemeldingene fra næringslivet at det stadig kommer nye regler, registreringsordninger og tilsynsgebyrer på løpende bånd, uten at gamle reguleringer og rapporteringskrav fjernes. Forslagsstillerne mener at det er behov for en fullstendig gjennomgang av regler, forskrifter og lovverk med det formål å sanere reguleringer som ikke lenger er nødvendig eller har utpilt sin rolle.

Forslagsstillerne vil peke på omstillingsloven som et typisk eksempel på en lov som ikke har noen som helst hensikt annet enn unødvendig byråkrati. Forslagsstillerne foreslår derfor at Stortinget ber re-

gjeringen fremme forslag om å avvikle omstillingsloven.

Forslagsstillerne foreslår også å be regjeringen vurdere om den britiske ordningen «one in, two out», som ble etablert under den konservative/liberale regjeringskoalisjonen 2010–2015, kan overføres til Norge. Hensikten med den engelske ordningen er at der hvor offentlige myndigheter pålegger næringslivet nye reguleringer som medfører økte kostnader, skal eksisterende ordninger og reguleringer reduseres tilsvarende en innsparing på to britiske pund for hvert pund i økte kostnader.

Beløpsgrense for rett til årlig mva-oppgavetermin

Etter forslag fra daværende stortingsrepresentanter Lars Sponheim og Leif Helge Kongshaug (Dokument nr. 8:99 (2000–2001)) vedtok Stortinget i 2001 å endre daværende lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift slik at mindre virksomheter kunne sende inn omsetningsoppgaver årlig i stedet for annenhver måned. Stortingets flertall la vekt på at det er mer formålstjenlig med en årlig omsetningsoppgave for små bedrifter. Dette var et betydelig forenklingstiltak, og det ble anslått fra Skattedirektoratet at ca. 160 000 mindre bedrifter ville bli omfattet av de nye og enkle reglene. I tråd med intensjonene i forslaget fra representantene Sponheim og Kongshaug ble beløpsgrensen satt til en årlig omsetning på maksimalt 1 mill. kroner for å komme inn under ordningen. Dette beløpet har imidlertid ikke vært endret siden ordningen ble innført i 2001 og er fortsatt 1 mill. kroner, jf. merverdiavgiftsloven § 15-3. I realiteten innebærer en manglende regulering av beløpet at flere bedrifter har måttet gå fra å levere en årlig omsetningsoppgave til å levere oppgaver seks ganger årlig. Således har manglende reguleringer av beløpsgrensene medført økte administrative byrder og økt skjemavelde for mange mindre bedrifter.

I 2011 fremmet stortingsrepresentantene Borg-hild Tenden og Trine Skei Grande forslag om å heve beløpsgrensen til 2 mill. kroner (Dokument 8:102 L (2010–2011)). Dette forslaget falt mot stemmene til Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre i Stortingets behandling 19. mai 2011.

Forslagsstillerne mener fortsatt at det er behov for å øke beløpsgrensen i tråd med forslaget fra 2011, og viser til at de samme partier som støttet dette i 2011, nå har flertall. Forslagsstillerne foreslår derfor at Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke beløpsgrensen til minimum 2 mill. kroner.

Tekstiltoll

Forslagsstillerne viser til at det i forbindelse med statsbudsjettet for 2012 ble foretatt en forenkling av toll på ulike tekstiler, fra 11 forskjellige tollsatser til 2: 5,6 og 10,7 pst. Etter forslagsstillerne syn er det

ingen grunn til at det fortsatt skal eksistere ulike satser for samme type varer. Det er ingen norsk produksjon å beskytte. Toll på tekstiler bør derfor opphøre. Forslagsstillerne mener også at oppbevaringstiden for tolldokumentasjon i tolltariffen bør reduseres og foreslår at Stortinget ber regjeringen fremme forslag som gjør dette mulig.

Økt digitalisering = forenkling

Økt digitalisering vil være avgjørende viktig for å skape en enklere hverdag for landets små og mellomstore bedrifter. Mange bedrifter opplever at spesielt rapporteringsbyrden til myndighetene som f.eks. Nav, Statistisk sentralbyrå, Arbeidstilsynet og Skatteetaten har økt, og at det langt fra er optimale digitale løsninger. Det er også en stor utfordring at det er ulike løsninger og at de samme opplysningene rapporteres til ulike offentlige organ og myndigheter.

Forslagsstillerne anmoder derfor regjeringen om sammen med næringslivet å kartlegge og fjerne hinder for økt digitalisering, særlig når det gjelder innrapportering fra næringsdrivende og bedrifter til det offentlige.

Forslag om endring i reglene for naturalytelser

Forslagsstillerne viser til at Skattedirektoratet har sendt et omfattende forslag om endringer i reglene for beskatning av naturalytelser på høring, med det formål at regjeringen skal fremme disse i forbindelse med statsbudsjettet for 2018. Enkelte av forslagene som forenklinger i reglene for fri avis og nye regler for overtidsmat er fornuftige, men en rekke andre forslag er direkte i motstrid til mål om mindre byråkrati og regelverk. Blant forslagene er at arbeidsgiver skal pålegges ansvaret for lønnsopplysningsplikt, forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift for tredjepartsytelser. Forslagene innebærer at alle ytelser mv. som er mottatt i sammenheng med arbeidsforholdet, skal innrapporteres av mottagerens arbeidsgiver. Arbeidsgiverne pålegges derfor nye rutiner og økte rapporteringskrav for å holde løpende oversikt over for eksempel eksterne arrangementer de ansatte deltar på, samt hvilke personalrabatter de mottar.

Forslagsstillerne deler helt og fullt Revisorforeningens syn som i sitt høringssvar skriver:

«Revisorforeningen mener det er en svakhet ved høringen at få av forslagene innebærer noen forenkling for næringslivet. Flere av forslagene innebærer at arbeidsgiver må etablere detaljerte oppfølgings- og kontrollrutiner som vil legge beslag på betydelige ressurser. Det er en vesentlig mangel ved utredningen at merutgiftene ved å gjennomføre forslagene er lite drøftet.»

Forslagsstillerne viser til at regjeringspartiene i regjeringsplattformen slår fast at de vil gjennomgå

reglene for fordelsbeskatning av arbeidsgiverbetalte ordninger for å tilpasse dem til et moderne og fleksibelt arbeidsliv. Forslaget fra Skatteetaten går etter forlagsstillerne syn i helt motsatt retning. Forslagsstillerne foreslår derfor at Stortinget ber regjeringen skrinlegge forslaget fra Skattedirektoratet.

Forslagsstillerne viser til slutt til Dokument 8:96 S (2011–2012) fra representanter fra dagens regjeringspartier, Kristelig Folkeparti og Venstre, hvor det ble fremmet 30 konkrete forslag til forenklinger i rapportering, skjemaer og regelverk for næringslivet. Enkelte av forslagene (f.eks. opphevelse av omstillingsloven) er gjentatt i dette dokumentet, men det finnes flere andre forslag som regjeringen med fordel kan ta opp igjen eller vurdere i tillegg til de forslagene som fremmes under.

Forslag:

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen snarest fremme forslag i tråd med Regnskapslovutvalgets anbefaling om å fjerne kravet til årsberetning for mindre foretak og forslag til konkretisering av gjennomføring av begrenset regnskapsplikt for små foretak.
2. Stortinget ber regjeringen snarest fremme forslag i tråd med Aksjelovutvalgets anbefaling om å redusere oppbevaringstiden for selskapsdokumentasjon og endre aksjelovens spesialregler om oppbevaring av enkelte typer regnskapsmateriale.
3. Stortinget ber regjeringen snarest fremme forslag til endring i arbeidsmiljøloven i tråd med Arbeidstidsutvalgets forslag til endring av bestemmelsene knyttet til nattarbeid.
4. Stortinget ber regjeringen foreta en fullstendig gjennomgang av regler, forskrifter og lovverk som regulerer næringslivet med det formål å sanere regler, forskrifter og lovverk som ikke lenger er nødvendig eller har utspilt sin rolle. Som et ledd i et slikt arbeid ber Stortinget regjeringen fremme forslag om å avvikle omstillingsloven.
5. Stortinget ber regjeringen vurdere om og eventuelt hvordan den britiske ordningen «one in, two out» kan overføres til Norge, og legge fram en slik vurdering i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.
6. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å heve omsetningsgrensen for rett til årlig mva-oppgavetermin til minimum 2 mill. kroner.

7. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å avvikle all tekstiltoll.
8. Stortinget ber regjeringen snarest fremme forslag om å redusere oppbevaringstiden for tolldokumentasjon i tolltariffen.
9. Stortinget ber regjeringen snarest kartlegge og fjerne hinder for økt digitalisering, spesielt når det gjelder innrapportering og dialog mellom offentlige myndigheter som Nav, Skatteetaten, Brønnøysundregistrene og næringslivet.
10. Stortinget ber regjeringen videreføre dagens bestemmelser knyttet til innrapportering og skattlegging av personalrabatter og naturalytelser knyttet til tredjepartsytelser.

30. mars 2017

Terje Breivik

Sveinung Rotevatn

Pål Farstad

